

SÖKANDE

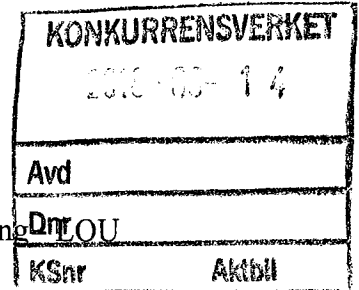
Medlefors folkhögskola och konferens, 894701-8480
Box 707
931 27 Skellefteå

MOTPART

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting (Landstinget) genomför en upphandling benämnd Hotell (dnr VLL 261-2017).

Medlefors folkhögskola och konferens (Medlefors) yrkar i förvaltningsrätten att upphandlingen ska göras om.

Landstinget motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

Medlefors anför bl.a. följande.

Upphandlingen uppfyller inte de fem grundläggande EU-rättsliga principerna och strider därmed mot LOU. Upphandlingen brister främst avseende principen om icke-diskriminering och principen om lika-behandling. Det är förbjudet att direkt eller indirekt diskriminera leverantörer på grund av nationalitet eller verksamhetsort och alla leverantörer ska behandlas lika och ges lika förutsättningar.

På orterna Umeå respektive Lycksele går det att lämna anbud oavsett om man är ett fristående hotell eller tillhör en hotellkedja. På de övriga orterna måste man tillhöra en hotellkedja för att kunna lämna anbud. Någon förklaring till denna skillnad framgår inte av upphandlingsunderlaget. Såsom fristående hotell i Skellefteå uppfyllandes alla skall-krav anser de sig behandlade på ett diskriminerande och icke likabehandlande sätt.

Medlefors har inte lidit skada men kommer att lida skada då de ser ett inkomstbortfall på i genomsnitt 230 000 kr per år för hotellövernattningar avseende Landstinget.

Landstinget anför bl.a. följande.

Det är klart fastslaget i praxis att en upphandlande myndighet har en stor frihet när den närmare bestämmer föremålet för en upphandling (jmf RÅ 2010 ref. 78). De krav som myndigheten ställer upp får dock inte strida mot principen om icke-diskriminering och måste också i övrigt vara förenliga med unionsrätten.

Icke-diskrimineringsprincipen och likabehandlingsprincipen innebär inte som Medlefors tycks påstå att upphandlingen måste utformas så att varje leverantör som tillhandahåller en vara eller tjänst har rätt att lämna anbud. Den princip som är relevant i sammanhanget är istället principen om proportionalitet som innebär att de krav som ställs i en upphandling ska vara proportionerliga i förhållande till det syfte som ska uppnås med upphandlingen.

Upphandlingen avser ramavtal för Landstingets behov av hotell i Sverige. Landstinget har valt att dela upp upphandlingen i tre anbudsområden; Umeå, Hotellkedjor Sverige och Lycksele, för att kunna möta Landstingets behov av hotelltjänster på bästa sätt. Landstinget har krävt att leverantör för anbudsområde 2, där Skellefteå ingår, ska ha hotell på orterna Stockholm (minst tre hotell), Göteborg (minst två hotell) och Malmö (minst ett hotell) för att möta Landstingets behov av hotelltjänster. Landstinget har bedömt att kravet är proportionerligt och ändamålsenligt.

Umeå är den ort där Landstinget har det absolut största behovet av hotelltjänster. Landstinget har därför bedömt att det krävs att avtal tecknas med fler leverantörer än för landet i övrigt varför orten utgör ett eget anbudsområde.

Lycksele har formulerats som ett eget anbudsområde med anledning av att det på den orten inte finns någon leverantör som uppfyller kravet avseende hotell i storstadsområdena.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten noterar att det ankommer på en upphandlande myndighet att själv avgöra vilka behov den har och vad som ska upphandlas. En upphandlande myndighet har stor frihet när den närmare bestämmer föremålet för en upphandling (jmf RÅ 2010 ref. 78). Utformningen av upphandlingsdokument får dock inte strida mot de gemenskapsrättsliga principerna.

Medlefors menar att utformningen av upphandlingsdokumenten strider mot de EU-rättsliga principerna, främst principerna om icke-diskriminering och likabehandling. Såsom fristående hotell i Skellefteå anser de sig diskriminerade då det både för Umeå och Lycksele går att lämna anbud oavsett om man är ett fristående hotell eller tillhör en hotellkedja, men för Skellefteå krävs att man tillhör en hotellkedja.

Med hänsyn till att Landstinget har betydligt fler hotellnätter i Skellefteå än i Lycksele kan det enligt förvaltningsrättens mening finnas anledning att ifrågasätta utformningen av upphandlingsdokumenten. Det finns dock skäl för att ha Lycksele som ett eget anbudsområde, eftersom det där inte finns någon leverantör som uppfyller kravet på hotell i storstadsområdena. Vad gäller Umeå är det den ort där Landstinget har det absolut största behovet av hotellnätter. De olika anbudsområdena måste därför, utifrån de behov Landstinget har, anses objektivt utformade i aktuellt hänseende och inte heller strida mot principerna om icke-diskriminering eller likabehandling. Mot bakgrund härav och med hänsyn till upphandlande myndigheters långtgående frihet att bestämma föremålet för en upphandling kan upphandlingen inte anses strida mot LOU i det i målet aktuella hänseendet.

Dessutom bör också noteras att Medlefors inte konkretiserat på vilket sätt man lidit skada till följd av utformningen av upphandlingsdokumenten. Det ankommer på den sökande att visa att denne lidit eller kan komma att lida skada av den brist som påtalats (jfr HFD 2013 ref. 53). Då detta inte uppfyllts av Medlefors kan ansökan även med anledning härav inte bifallas.

På grund av det anförda ska ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Anna Almqvist

Förvaltningsrättsfiskal

Målet har föredragits av Christina Röckner.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

